

EEN DINER VOOR REGENWORMEN

*50 TIPS OM DE
BIODIVERSITEIT TE VERGROTEN*

CAROLINE BURZYNSKI-DELLOYE

TERRA

Inhoud

Inleiding	7	Brandnetelgier, nieuw recept zonder geur	71
Potje biodiversiteit	11	Lieveheersbeestjes te gast	73
Doe lekker niks	13	Tegen blad- en schildluizen	75
Authentieke bloemenweide	15	Relaxed wieden	77
Observer	17	Bondgenoten	79
Veilige bijendrinkplaats	19	Lok bestuivers tot in de herfst	81
Laatste stuifmeel voor de winter	21	Plant het hart van groenten	83
Nestkast voor solitaire bijen	23	Druk paddenstoelen af	85
Laat uitgebloeide bloemen staan	25	Eet vergeten groenten	87
Vetbol voor vogels	27	Eet rechtenvrije groenten	89
Zorg voor een opening	29	Plant een hoorn des overvloeds	91
Traktatie voor mezen	31	Geen F1-hybriden	93
Stap over op wormencompost	33	Aanschouw de aanpassing	95
Diner voor regenwormen	35	Laat variëteiten kruisen	97
Breng de bodem in balans	37	... of bewaar ze	99
Natuurlijke bodemlagen maken in een pot	39	Adopteer	101
Woelvork	41	Kies meerdere zaaddragers	103
Een verrassend handje	43	Zakje bloemenweide	105
Mycorrhiseer erop los	45	Ruil zaden	107
Plas lekker in de tuin	47	Bezoek markten	109
Maak hopen	49	Stek & deel uit	111
Egelhuisje	51	Marcotteer in de lucht	113
Een boom knotten	53	Laat maar komen	115
Plant een gemengde (en inheemse) haag	55	Spreid je schillen uit	117
Weg met pesticiden	57	Vergeet een paar noten	119
Planten als hulptroepen	59	Weg met schuldgevoel	121
Kippen als hulptroepen	61	Wissel van schoonheidsleer	123
Biologische insectenspray	63	De tuiniers	124
Opvang voor 'roofdieren'	65	Verklarende woordenlijst	126
Antibladluis	67	Gebruikte afkortingen	126
Groeimiddel	69	Fotoverantwoording	127
		Dankbetuiging	127

Inleiding

Een boek voor liefhebbers van planten en tuinen in allerlei soorten en maten – ook voor wie alleen een balkon heeft.
Een boek om direct mee aan de slag te gaan.
Een boek om het waarom te leren begrijpen.

Biodiversiteit, waarom?

Juist omdat we niet veel weten over het functioneren van ons ecosysteem, van ieders rol in dit evenwicht, van de impact van alles en op alles – gisteren, vandaag of morgen.

Biodiversiteit omdat die potentie heeft. Plus weerstandsvermogen en het vermogen te reageren, zich aan te passen en zich te vernieuwen. En omdat uitgerekend zij ons in staat stelt om ons eetpatroon en onze landbouwmethoden opnieuw uit te vinden en iets te doen aan de klimaatverandering.

Biodiversiteit omdat we daar ook plezier aan beleven, en dat is wel het minste wat we terug kunnen geven als je ziet wat we de natuur aandoen. En omdat biodiversiteit ons een kans biedt op een toekomst.

Dus ga aan de slag met de tips in dit boek! Het zijn allerlei weetjes om te delen en gemakkelijk te realiseren trucjes, afkomstig van doorgewinterde tuiniers. Rode draden die je tot actie aanzetten, vragen doen stellen, begrip kweken. Stappen die het begin zijn van een daadwerkelijk verschil maken voor de natuur.

De tuinier experimenteert, test, observeert, verandert en verandert opnieuw. Hij past zich aan en weer aan. Het is iemand die in een eeuwig gesprek verwickeld is met zijn tuin. Hij handelt en wacht de reactie af.

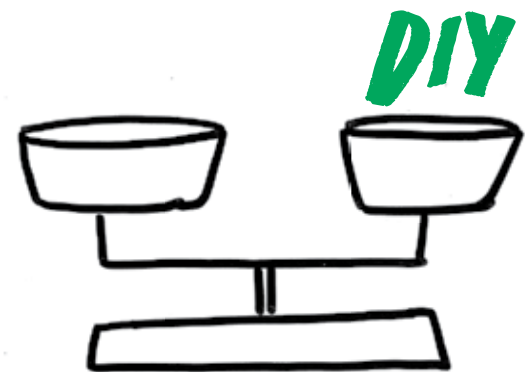
Hij spreekt graag over zijn experimenten en observaties. Hij zaait, laat kiemen en deelt.

De tuiniers die zich in dit boek laten horen, zijn bescheiden. Ze zijn samen onze oren en ogen van de ecosystemen. Ze nemen actief deel aan en nemen hun verantwoordelijkheid voor het vergroten van de biodiversiteit.

Zij kunnen niet genoeg bedankt en aangemoedigd worden.

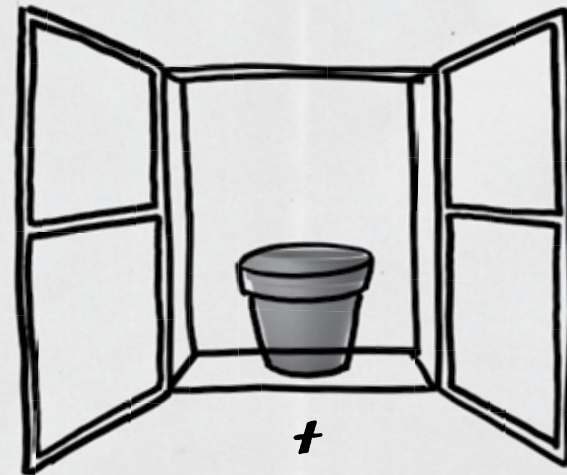
Biodiversiteit is een dynamisch evenwicht tussen soorten die verschijnen en verdwijnen. Vandaag de dag is de balans verstoord.

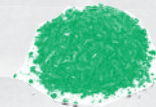
Als de biodiversiteit verstoord wordt, onder invloed van onze activiteiten, onze economie, onze wetten... dan kunnen we ook onze mouwen opstropen en dingen doen die de biodiversiteit juist bevorderen en in balans brengen. Individueel en uiteindelijk allemaal met elkaar. Beetje bij beetje, elke dag.

Potje biodiversiteit *

+

AARDE

+

WATER

+

TWD

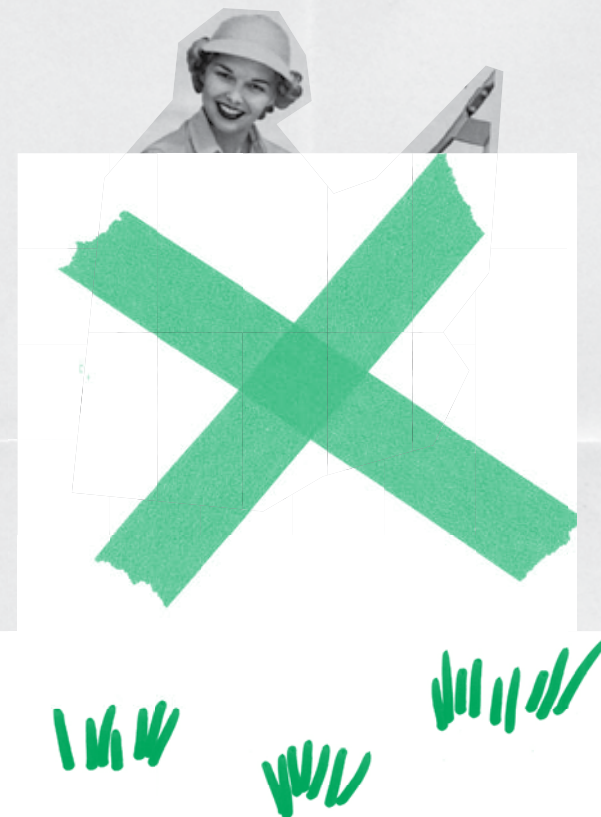
Biodiversiteit is een groot goed voor ons allemaal en moet op alle mogelijke manieren worden beschermd.

* Onze leefruimte wordt steeds kunstmatiger. Het is voor diverse soorten moeilijk om van het ene stuk grond naar het andere te gaan. Zet een bloempot in de vensterbank of richt een hoekje van de tuin in waar de natuur haar gang kan gaan. De natuurlijke wanorde die daar ontstaat, is een eerste stap naar biodiversiteit. Geleidelijk ontwikkelt zich dan een ecosysteem van inheemse planten, wat gunstig is voor de lokale dieren.

**BIODIVERSITEIT
IS
EEN
GROOT
GOED**

Doe lekker niks*

* Maai niet, en zeker niet overal en al te vaak. Het hoge gras biedt schuilplaatsen en voedsel aan allerlei wilde soorten. Gras dat doorgeschoten is, is nog veel sterker. In steeds meer natuurgebieden houden schaapskudden het gras op de goede hoogte voor insecten en vogels. Het grazen zorgt bovendien voor variatie in de vegetatie.

Authentieke bloemenweide *

* Spontaan verschijnende natuur, vooral de inheemse, is het best aangepast aan het milieu waar ze zich vestigt. Omdat ze wilder is, is ze minder afhankelijk van chemische producten. De diversiteit van de soorten versterkt het biologisch evenwicht: de populaties reguleren zich onderling.

* Leg geen gazon aan, maar laat een wildebloemenweide ontstaan. Maai deze alleen in oktober: vogels en insecten zullen zich er voortplanten en voeden. Haal het afgemaaide gras weg: een licht verarmde bodem bevordert de plantendiversiteit. Op een gemaaid en verrijkt gazon zullen slechts weinig soorten opkomen.

* Biodiversiteit is als een doos vol geschenken.
Dat is wat je moet kweken! Laat je verrassen.

Observeer *

* Observeer! De beste manier om biodiversiteit te bevorderen is deze te herkennen of in elk geval op te merken. Daar kun je dan rekening mee houden. Geen enkele tip hier is bedoeld om op dogmatische wijze toe te passen. Observeer en leer gaandeweg de namen van vogels, planten, insecten. Zo leer je en passant ze herkennen.

Veilige bijendrinkplaats *

* Stuifmeel staat aan de basis van de biodiversiteit en bewaart een deel van het genetisch materiaal. De voortplanting van soorten, hun kruising en hun vermogen vrucht te dragen zijn deels afhankelijk van stuifmeel.

* Bijen, belangrijke bestuivers, hebben een onderkomen nodig op een plek zonder pesticiden. De bijenteelt ontwikkelt zich. De bijenvolken nemen toe, maar de plekken met schoon water niet. Door de bijen te drinken te geven maak je het leven voor hen makkelijker en draag je bij aan de biodiversiteit. Het mos zorgt voor voedingsstoffen, en de kurken fungeren als vloten, zodat de bijen niet verdrinken.